

REMISSVARDatum
2023-04-18

GRUHS KOlv11v1UN

GKS/2023:133

Barn & utbildning Thomas Nilsson, 0555-421 17
Barn- och utbildningschef
Thomas.nilsson@grums.se**Remissvar av betänkandet Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid (SOU 2022:61)****Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslag till remissvar.

Sammanfattning

Vi instämmer i förslaget att fritidshemmet har ett viktigt uppdrag. Fritidshemmet ska komplettera skolan och har i likhet med denna ett kompensatoriskt uppdrag. Fritidshemmet har fått ett stärkt pedagogiskt uppdrag och har därmed fått tydligare pedagogisk betydelse för elevens utveckling och lärande.

I Grums kommun går ca 75 % av eleverna i årskurs F-3 på fritids. I årskurs 4-6 deltar bara ett fåtal elever. Vi bedömer att ett avgiftsfritt fritidshem skulle öka andelen elever som väljer fritids något. Grums kommun har många elever som har skolskjuts och för de eleverna bedömer vi att erbjudandet om ett kostnadsfritt fritidshem inte skulle öka andelen elever som väljer att gå i fritidshemmet.

Det är av stor betydelse att alla förändringar i förslaget som leder till ökade kostnader för kommunen täcks fullt ut av statsbidrag.

Det är många delar i utredningen som ska fortsätta att utredas tex skolskjuts, stödmaterial för ändamålsenliga lokaler samt kompetensförsörjning av kompetent personal vilket borde leda till att ikraftträdandet borde skjutas fram till 1 januari 2027.

Utökad informationsskyldighet för kommunerna

Information till vårdnadshavare är en viktig del för att öka deltagandet i fritidshem. Utredningens förslag betyder att hemkommunen får en utökad informationsskyldighet. Denna innebär att hemkommunen behöver ta kontakt med vårdnadshavare till elever som ska erbjudas allmänt fritidshem och vars barn inte går i fritidshemmet och informera om fritidshemmets syfte och rätten till fritidshem. Den första kontakten ska tas inför höstterminen det år eleven fyller sex år. Kontakt ska sedan tas inför varje höst- och vårtermin om eleven inte går i fritidshemmet

Synpunkter på förslaget

Vi motsätter oss förslaget. Skälen för detta är att skolan bygger sin organisation inför kommande läsår och ger då vårdnadshavarna all information vårdnadshavaren behöver.

Skolskjuts bör utredas i särskild ordning

Utredningen bedömer att det i särskild ordning bör utredas om skolskjuts ska erbjudas även till och från fritidshemmet. I dagsläget skapar lagstiftningen om rätt till skolskjutsproblem för många barn och familjer genom att den kan hindra dem att ta del av fritidshemmets utbildning (se 7.3).

Synpunkter på förslaget

Här vill vi trycka på om utredningen skulle komma fram till att skolskjuts ska erbjudas till fritidshemmet, att ett regelverk tas fram samt att full kostnadstäckning måste ges till kommunen.

Lokaler och god miljö

Utredningens förslag handlar om hur en god miljö ska kunna erbjudas alla elever. Utredningen har i sin analys av tillgången på ändamålsenliga lokaler tagit hänsyn till att fritidshemmets lokaler inte helt går att särskilja från den obligatoriska skolans lokaler. Därtill har flera av de förslag som ges med koppling till kompetensförsörjning också bäring på en god miljö.

Synpunkter på förslaget

Här tar utredningen inte hänsyn till eventuella kostnadsökningar för kommunen vilket bör göras.

Skolverket ska ta fram stödmaterial för ändamålsenlig lokalanvändning och systematiskt kvalitetsarbete**Synpunkter på förslaget**

Detta tycker vi är ett bra förslag.

Kompetensförsörjning för ett attraktivt fritidshem

Kvalitet i all undervisning i skolväsendet är beroende av att den utifrån tillgängliga resurser leds av behöriga och legitimerade lärare. I fritidshemmet är kvaliteten även beroende av annan utbildad personal, till exempel fritidsledare och barnskötare. Utredningen ger förslag och gör bedömningar som är nödvändiga för att säkerställa kompetensförsörjningen utifrån utredningens analys.

Synpunkter på förslaget

Det är viktigt att undervisningen ges av behöriga och legitimerade lärare. Vi ser inte att kvaliteten skulle höjas med de andra kompetenser som anges i utredningen. Om man ska införa andra kompetenser kan det tex vara specialpedagoger, socialpedagoger, talpedagoger och motsvarande kompetenser.

Roller och ansvar ska tydligare skrivas fram i läroplanens del 4 och del 1 och 2 bör ses över

Utredningen föreslår att Skolverket ska tydliggöra del 4 i grundskolans och motsvarande skolformers läroplaner så att det i likhet med förskolans läroplan tydligt framgår vad lärarens ansvar och arbetslagets gemensamma ansvar är. Sådana förtydliganden har tidigare gjorts i förskolans läroplan (se 9.6.1).

Synpunkter på förslaget

Detta tycker vi är ett bra förslag.

Ikraftträdande

Utredningens förslag innebär ändringar i skollagen (2010:800) och vissa förordningar. De förslag som lämnas i betänkandet är viktiga för att fler barn och elever ska gynnas av de positiva effekter som fritidshemmet kan ha, oberoende av deras bakgrund och andra socioekonomiska faktorer. Utredning anser därför att lagändringarna vad gäller det allmänna fritidshemmet ska träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna i skollagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Hemkommunernas informationsskyldighet ska dock träda i kraft den 1 januari 2025.

Synpunkter på förslaget

Det är många delar i utredningen som ska fortsätta att utredas tex skolskjuts, stödmaterial för ändamålsenliga lokaler samt kompetensförsörjning av kompetent personal mm vilket borde leda till att ikraftträdandet borde skjutas fram till 1 januari 2027.

I detta ärende har Grums kommunstyrelse varit beslutande. Barn- och utbildningschef Thomas Nilsson har varit föredragande.

I den slutgiltiga handläggningen har rektor Susanne Marklund och biträdande rektor Ingrid Hultberg deltagit.

Thomas Nilsson
Barn- och utbildningschef